

**Národní akční plán
realizace Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na
období 2009 – 2010**

Obsah

ÚVOD	3
VÝCHODISKA NÁRODNÍHO AKČNÍHO PLÁNU REALIZACE STRATEGIE PREVENCE NÁSILÍ NA DĚTECH	4
CÍLE A PRIORITY NÁRODNÍHO AKČNÍHO PLÁNU REALIZACE STRATEGIE PREVENCE NÁSILÍ NA DĚTECH NA OBDOBÍ 2009-2010	6
PLÁN ÚKOLŮ	8
1. Hlavní cíl: „Podporovat rozvoj rodičovských kompetencí“	8
2. Hlavní cíl: „Vytvářet ve školách a na pracovištích klima rovnocenného partnerství a respektuplné sociální komunikace“	10
3. Hlavní cíl: „Zajistit dostupnou nabídku volnočasových, zájmových a sportovních aktivit“	13
4. Hlavní cíl: „Naplnovat speciální práva dětí umístěných do zařízení ústavní výchovy“	13
5. Hlavní cíl: „Usilovat o vytváření bezpečných komunit“	14
6. Hlavní cíl: „Zprostředkovat porozumění právu dětí na ochranu před násilím v celé společnosti s cílem změny jejich postojů“	16
7. Hlavní cíl: „Koordinace – hlavní princip multioborového přístupu“	16

ÚVOD

Vláda České republiky na svém jednání dne 3. září 2008 schválila usnesením č. 1139 Národní strategii prevence násilí na dětech v České republice 2008 – 2018 („Strategie“). Součástí usnesení bylo vypracování Národního akčního plánu realizace Strategie na období 2009 – 2010 a realizace veřejné kampaně „STOP násilí na dětech“ v roce 2009.

V České republice jednotlivá ministerstva realizují programy a projekty, jejichž součástí je prevence některé z forem interpersonálního násilí na dětech nebo eliminace rizikových faktorů. Vypracováním Národního akčního plánu realizace Strategie prevence násilí na dětech naplňujeme doporučení OSN, WHO a RE k vypracování komplexní a jednotné strategie prevence dětí před všemi formami interpersonálního násilí ve všech sociálních prostředích. To konkrétně znamená změnu vertikálního přístupu preventivních aktivit ze stran jednotlivých rezortů v přístup horizontální, který bude koordinován a integrován jednak na národní, jednak na evropské úrovni.

První Národní akční plán realizace Strategie prevence násilí na dětech je připraven na období dvou let; jeho cílem je monitoring všech preventivních aktivit na úrovni primární, sekundární a terciární prevence v ČR, odborná diskuze a analýza přípravy sběru dat/monitoringu týkajících se všech forem interpersonálního násilí na dětech tak, aby data byla porovnatelná i na evropské a světové úrovni a zejména důraz na implementaci a prosazování práv dětí.

Během plnění prvního národního akčního plánu realizace Strategie prevence násilí na dětech bude pracovat tým expertů s cílem vypracování návrhu druhého národního akčního plánu realizace Strategie prevence násilí na dětech na období 2011 - 2018, který bude výsledkem integrace a koordinace s evropskou strategií¹, jejíž prezentace bude zahájena letos na červnovém jednání ve Štrasburku.

¹ Sdělení evropské Komise z července 2006 “Towards a European Strategy on the Rights of the Child”

VÝCHODISKA NÁRODNÍHO AKČNÍHO PLÁNU REALIZACE STRATEGIE PREVENCE NÁSILÍ NA DĚTECH

Interpersonální násilí je jedna ze tří hlavních kategorií identifikovaných 1. Světovou zprávou o násilí na dětech. Světová zpráva pracuje s definicí tří forem násilí na dětech:

- násilí zaměřené vůči sobě (suicidální chování a záměrné sebepoškozování)
- interpersonální násilí (má dvě formy: 1. domácí násilí zahrnující děti: syndromy CAN² a CSEC³, a 2. tzv. komunitní násilí, kdy se dítě stává obětí cizího člověka mimo rodinu, CSEC, šikanování, kriminální chování atd.)
- organizované násilí (má podobu sociální, politickou či ekonomickou).

Pro ilustraci lze uvést, že 520 000 lidí každý rok umírá jako oběť násilí. Většina agresorů interpersonálního násilí je ve věkové kategorii 15 - 44 let. Dále WHO uvádí, že deset milionů dětí je každoročně týráno či zanedbáváno, 10 % chlapců a 20 % dívek uvádí, že bylo sexuálně zneužito.

Národní akční plán realizace Strategie prevence násilí na dětech vychází z ekologického modelu násilí WHO⁴ a jednotlivé aktivity jsou cíleny na prevenci a ochranu formou minimalizace či eliminace jednotlivých rizikových faktorů.

1. jedinec

- oběť špatného zacházení
- poruchy osobnosti
- abusus alkoholu a drog
- agresivní chování v anamnéze

2. rodina

- nedostatečné rodičovské kompetence
- dysfunkce rodiny, rozvod
- násilné řešení partnerských konfliktů a problémů
- nízký socioekonomický status domácnosti
- přátelé akceptující násilí

² Syndrom zneužívaného a zanedbávaného dítěte

³ Commercial sexual exploitation of children – komerční sexuální zneužívání dětí

⁴ World health organization: Světová zdravotnická organizace

3. komunita

- chudoba
- vysoká kriminalita
- vysoká mobilita obyvatel
- vysoká nezaměstnanost
- drogový kartel v komunitě
- nedostatečná nabídka služeb pro oběti
- situační faktory

4. společnost

- prudké sociální změny, otřesy
- ekonomická nerovnost
- genderová nerovnost
- chudoba
- nedostatečná síť sociálních dávek
- nízká role práva
- kulturní normy podporující násilí
- společenský, občanský konflikt
- příslušníci menšin.

Vzhledem k následkům násilí, které významně ovlivňují tělesné, psychické i sociální zdraví dětských obětí násilí a jejich rodin, přináleží zdravotnictví významná role v prevenci násilí. Týká se několika sektorů zdravotních služeb: plánování zdravotních služeb, epidemiologie neinfekčních onemocnění a zdravotnický informační systém, veřejné zdraví a preventivní lékařství, duševní zdraví a terapie, zdraví v rodinách a komunitách – spolupráce, záchranná lékařská péče a soudní lékařství. Podle definice Světové zdravotnické organizace „zdraví není jen absence nemoci, ale je to komplexní stav tělesné, duševní a sociální pohody“. Znalost sociálních aspektů nemoci dítěte, znalost rodinných poměrů dítěte, úzká spolupráce s rodinou dítěte, preventivní a dispenzární činnost patří mezi základní problematiky zdravotní péče a veřejného zdraví.

S rezortem zdravotnictví na prevenci násilí na dětech úzce spolupracují další správy, které se zabývají oblastí: výchova a vzdělávání, bydlení, zaměstnanost, soudní systém, bezpečnost, sociální služby, volnočasové a sportovní aktivity; také sektory z oblasti

soukromého sektoru: privátní lékařské služby, média, korporace jejichž produktivita zvyšuje riziko ohrožení násilím; nevládní sektor zaměřený zejména na primární prevenci a ochranu dětských obětí násilí a výzkumné instituce (vysoké školy, vědecké instituce).

CÍLE A PRIORITY NÁRODNÍHO AKČNÍHO PLÁNU REALIZACE STRATEGIE PREVENCE NÁSILÍ NA DĚTECH NA OBDOBÍ 2009-2010

Koncepce prevence násilí na dětech ve světovém kontextu předpokládá, že v krátkém časovém horizontu bude zkvalitněna identifikace, hodnocení rizik a terapie obětí i agresorů, zdokonalen ohlašovací systém, realizován sběr a monitoring dat, výzkum, vzdělávání odborníků a cílená podpora primární prevence a tyto úkoly jsou i cílem Národní strategie prevence násilí na dětech a budou postupně do jednotlivých Národních akčních plánů realizace Strategie zapracovávány.

Základním cílem Národního akčního plánu realizace Strategie prevence násilí na dětech je zvýšení ochrany dětí před všemi formami interpersonálního násilí, jakožto základního lidského práva a tím snížení počtu dětí ohrožených násilím. S tím souvisí i dosažení zvýšené ochrany pro dětské oběti násilí v rámci včasné detekce, identifikace, intervence, terapie, vyšetřovacího a soudního procesu.

Mezi další cíle patří mimo jiné pokračování v plnění programů, které již byly zahájeny a evaluace jejich výsledků, podpora ratifikace 2. Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte týkající se obchodu s dětmi, dětské pornografie a dětské prostituce a integrace a koordinace se Strategií EU v oblasti práv dítěte⁵.

Priority:

- Podpora primární prevence násilí na dětech spolu s veřejnou kampaní „STOP násilí na dětech“ v roce 2009;
- příprava k ustavení monitorovacího centra pro sběr dat týkajících se incidence všech forem násilí na dětech;
- příprava zřízení instituce ochránce práv dětí.

⁵ Sdělení evropské Komise z července 2006 “Towards a European Strategy on the Rights of the Child”

Seznam užitých zkratk

IKSP	Institut pro kriminologii a sociální prevenci
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZD	Ministerstvo zdravotnictví
OSPOD	orgán sociálně právní ochrany dětí
PMS	Probační a mediační služba
NAP	Národní akční plán
SVM	speciální výslechové místnosti
VS ČR	Vězeňská služba České republiky
WHO	World health organization

PLÁN ÚKOLŮ

Národní akční plán realizace Strategie prevence násilí na dětech na období 2008 – 2010 sleduje hlavní a specifické cíle Národní strategie prevence násilí na dětech v České republice na období 2008 – 2018, které byly zformulovány na základě identifikovaných problémů.

1. Hlavní cíl: „Podporovat rozvoj rodičovských kompetencí“

Základním východiskem je podpora pozitivního rodičovství a porozumění rodičů základním potřebám a právům dětí.

1.1.

Název: Informace k řešení porozvodových konfliktů včetně následné pomoci dětem a rodině.

Činnost – popis včetně nástrojů: Vytvoření a distribuce metodického pokynu/letáku, který postihuje nejčastější typy porozvodových konfliktů s ohledem na dopad na dítě, včetně odkazu na následnou pomoc.

Indikátory: Snížení počtu dětí v péči odborníků nebo umístěných do náhradní péče z důvodu porozvodového konfliktu.

Odpovědnost: MPSV

Spoluodpovědnost: MS

Termín: 31.12. 2009

1.2.

Název: Podpora pozitivního rodičovství – dotační preventivní programy zaměřené na podporu vytváření prostředí přátelského dětem.

Podpora projektů sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a terénních programů v rámci dotačního řízení MPSV pro poskytovatele sociálních služeb.

Činnost – popis včetně nástrojů: Periodická finanční podpora obcím a nestátním subjektům jako stimulace vytváření prostředí přátelského dětem jak v rodině, tak mimo ni.

Indikátor: Úbytek počtu rodin s problémy v oblasti výchovných kompetencí nebo ohrožených nevhodným prostředím v obcích.

Odpovědnost: MPSV

Termín: Průběžně s jednoletou periodou

1.3.

Název: Příspěvek k edukaci rodičů k pozitivnímu rodičovství.

Činnost: Semináře, kampaně

Indikátor: Počet lékařů, bakalářů a sester, které se spolupodílejí na vzdělávání.

Odpovědnost: MZD ve spolupráci s ostatními resorty

Termín: Průběžně

1.4.

Název: Vzdělávací programy pro pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

Činnost – popis včetně nástrojů: V oblasti rozvíjení profesních dovedností a práce s rodinou se specifickými potřebami budou koncipovány vzdělávací programy pro pracovníky orgánů

sociálně-právní ochrany s důrazem na identifikaci nejlepšího zájmu dítěte a rozvinutí multidisciplinární spolupráce na úrovni terénu.

Indikátor: Zvýšení počtu pracovníků OSPOD vzdělaných v moderním způsobu sociální práce proklientsky orientovaných.

Odpovědnost: MPSV

Termín: 31.12. 2010

1.5.

Název: Sanace rodiny.

Činnost – popis včetně nástrojů: Vytvoření metodického pokynu k prevenci umístění dítěte mimo rodinu a k vytvoření podmínek pro návrat dítěte do rodiny, která je stabilní a bezpečná pro dítě.

Indikátory: Snížení počtu dětí opakovaně ohrožených násilím v rodině a pobytem v náhradní výchově.

Odpovědnost: MPSV

Spoluodpovědnost: MZD, MŠMT

Termín: 31.12. 2009

1.6.

Název: Depistáž⁶ ohrožených dětí.

Činnost – popis včetně nástrojů: V rámci Národního akčního plánu k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti bude zpracován standardizovaný diagnostický model pro identifikaci ohrožení dítěte a rodiny pro všechny pracovníky s dětmi.

Indikátor: Zvýšení počtu přesných diagnóz.

Odpovědnost: MPSV

Spoluodpovědnost: MZD, MŠMT

Termín: 31.12. 2011

1.7.

Činnost: Zavedení terapeutických programů pro pachatele a oběti domácího násilí do praxe klinických psychologů.

Indikátor: Nabídka terapeutických komunit a individuální terapie.

Odpovědnost: Spolupráce MZD a MS (PMS a VS ČR)

Termín: 31.12. 2009

1.8.

Název: Zlepšení kvality a dostupnosti pedopsychiatrické péče (dostupnost ambulantní péče, včasná diagnostika).

Indikátory: - úhrada výkonů pedopsychiatrické péče z prostředků veřejného zdravotního pojištění

- zvýšení počtu pedopsychiatrů

- standardy pro PLDD z oblasti pedopsychiatrie (ADHD, depreseivní syndrom, autismus.)

Odpovědnost: MZD

Termín: 31.12. 2010

⁶ Depistáží rozumíme vědomé, cílené, včasné vyhledávání nemocných nebo zdrojů nemoci v celé populaci nebo ve vybraných skupinách

1.9.

Název: Prohloubit systém zdravotní péče pro dětské oběti domácího násilí, zejména sexuálně zneužívané děti jako základní prevenci rozvoje komerčního sexuálního zneužívání dětí. Zdravotní systém rozšíří v regionech také nabídku terapie všech typů agresorů.

Indikátor: Nabídka komplexní terapie pro dětské oběti sexuálního zneužívání, vzdělávání lékařů a sester.

Odpovědnost: MZD

Termín: 31.12. 2009

1.10.

Název/Činnost: Budovat nabídku služeb pro děti v regionech, zejména poradenství, nízkoprahové kluby, rodinná centra apod.

Indikátor: Kvantita a kvalita nabídky služeb pro děti v regionech.

Odpovědnost: MZD, MPSV

Spoluodpovědnost: MV

Termín: 31.12. 2010

2. Hlavní cíl: „Vytvářet ve školách a na pracovištích klima rovnocenného partnerství a respektuplné sociální komunikace“

Základním východiskem je podpora sociálních vztahů a podpora participace dětí na rozhodovacích procesech.

2.1.

Název: Ustavení institutu „školního“ komisaře pro děti, jehož posláním bude prosazování a ochrana práv dětí v zařízeních ústavní výchovy.

Indikátor: Způsob a role komisaře v oblasti prosazování a ochrany práv dětí v zařízeních ústavní výchovy.

Odpovědnost: MŠMT, MPSV

Termín: 31.12. 2009

2.2.

Název: Podpora výchovy k lidským právům ve všech vzdělávacích kurikulech mateřských, základních, středních, vyšších odborných a vysokých škol a všech formách celoživotního vzdělávání.

Indikátory: Obsah kurikul a výsledky hospitace České školní inspekce.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: průběžně

2.3.

Název: Jednou z priorit České školní inspekce bude hodnocení efektivity výchovy k lidským právům.

Indikátor: Výsledky hospitační činnosti a zpětná vazba školám.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: průběžně

2.4.

Název/Činnost: Seminář k online bezpečnosti/ online násilí v rámci kampaně STOP násilí na dětech.

Indikátor: Realizace semináře.

Odpovědnost: Ministr pro lidská práva

Termín: 2009

2.5.

Název: Zabezpečení prostřednictvím metodik a strategií optimální postup pracovníků škol a školských zařízení k dané problematice a napomoci při realizaci školních vzdělávacích programů.

Dílčí činnosti:

2.5.1. Zveřejnění Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 – 2012.

Indikátor: Zveřejnění ve Věstníku MŠMT a na webu MŠMT.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: březen 2010

2.5.2. Návrh metodického pokynu k výuce sexuální výchovy.

Indikátor: Vytvoření návrhu.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: 31.12. 2009

2.5.3. a) Příprava realizace monitoringu sociálního klimatu ve školách školských zařízeních s cílem nastolení efektivních postupů a návrhů řešení v oblasti prevence násilí na dětech.

Indikátor: Vytvoření pracovní skupiny pro realizaci monitoringu, nástroj šetření, stanovení rozsahu šetření.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: 31.12. 2009

2.5.3. b) Realizace šetření.

Indikátor: Sebraná data.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: leden – říjen 2010

2.5.3. c) Zveřejnění výsledků realizovaného monitoringu.

Indikátor: Vyhodnocená data.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: 31.12. 2010

2.6.

Název: Podporovat a akreditovat vzdělávací programy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků + specializačního studia pro školní metodiky prevence, výchovné poradce apod. zaměřené na problematiku násilí na dětech.

Činnost: Zabezpečovat, podporovat a rozvíjet akreditační systém programů zaměřených na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Indikátor: Počet akreditovaných programů.

Odpovědnost: MŠMT
Termín: průběžně

2.7.

Název: Vytvoření a zavedení do praxe standardů primární prevence pro celou oblast sociálně patologických jevů a rozšíření procesu certifikací programů primární prevence realizovaných ve školách a školských zařízeních pro žáky i pedagogy zaměřených na celou šíři sociálně patologických jevů.

Dílčí činnosti:

2.7.1. Vytvoření rozšířené verze Standardů odborné způsobilosti pro oblast primární prevence.

Indikátor: Zveřejněné standardy na webu MŠMT.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: 30.9. 2009

2.7.2. Zahájení certifikací u programů zaměřených na oblast primární prevence (mj. i na oblast prevence násilí na dětech) a zohlednění těchto certifikací pro dotační řízení na projekty realizované od roku 2011, včetně.

Indikátor: Proškolení certifikátoři pro danou oblast; počet certifikovaných programů.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: od 1.1. 2010

2.8.

Název: Zajištění podpory implementace problematiky lidských práv ve školních vzdělávacích programech.

Dílčí činnosti:

2.8.1. Zveřejňování příkladů dobré praxe.

Indikátor: Počet zveřejněných příkladů, semináře, konference.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: Průběžně

2.8.2. Vytváření metodik a dalších materiálů pro učitele a další pracovníky s dětmi a mládeží.

Indikátor: Zveřejnění metodik a materiálů na webových stránkách, jiné způsoby prezentace veřejnosti.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: Průběžně

2.8.3. Zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Indikátor: Počet akreditovaných seminářů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, počet účastníků těchto seminářů.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: Průběžně

2.9.

Název: Zavedení projektu Podpora duševního zdraví dětí a mládeže změnou a rozvojem jejich mentálně hygienických návyků do praxe.

Odpovědnost: MZD ve spolupráci s MŠMT
Termín: 31.12. 2010

2.10.

Název: Podpora státních a neziskových organizací a dalších organizací, které se zabývají prevencí násilí mezi dětmi a mládeží formou dotačních titulů MŠMT.

Činnost: 1. vyhlášení dotačních titulů (dotační program Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy)

2. programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy – pro školy, školská zařízení, neziskové organizace – vymezená priorita „aktivity v oblasti prevence násilí na dětech“)

3. přijímání žádostí, jejich vyhodnocení a uvolnění finančních prostředků

Indikátory: Počet podpořených projektů, podpořené priority, cílové skupiny, objem finančních prostředků.

Odpovědnost: MŠMT

Spoluodpovědnost: MZD, MV

Termín: Podle harmonogramu vyhlášení dotačních programů (2010)

3. Hlavní cíl: „Zajistit dostupnou nabídku volnočasových, zájmových a sportovních aktivit“

Základním východiskem je příspěvek k naplňování všech potřeb dětí, které jsou zároveň ochranou před sociálně patologickými jevy.

Tento cíl je taktéž naplňován úkoly číslo: 2.5, 2.6, 2.8, 2.10

3.1.

Název: Podpora a rozšiřování nabídky volnočasových aktivit a sportovních aktivit a navyšování kapacit zařízení pro volnočasové aktivity pro děti ve městech i na vesnicích.

Indikátor: Nárůst počtu volnočasových aktivit.

Odpovědnost: MŠMT

Termín: Průběžně

4. Hlavní cíl: „Naplňovat speciální práva dětí umístěných do zařízení ústavní výchovy“

Základním východiskem je prevence emocionální deprivace dětí a vytváření důstojného prostředí.

Tento cíl je taktéž naplňován úkoly číslo: 2.1, 2.6, 2.8, 2.10.

4.1.

Název/Činnost: Při práci s dětmi oddělenými od rodičů a umístěných na přechodnou dobu do jakéhokoli zařízení ústavní výchovy či obdobného zařízení, které je součástí neziskového

sektoru plně respektovat rezoluci RE č. 5 z roku 2005, která definuje přidaná práva dětí v této složité životní situaci.

Indikátor: Hospitace České školní inspekce, provozní řád těchto zařízení.

Odpovědnost: MŠMT, MPSV, MZD

Termín: Průběžně

4.2.

Název: Zvýšit znalosti odborníků, kteří se dostávají do kontaktu s oběťmi komerčního sexuálního zneužívání, o komerčním sexuálním zneužívání dětí a konsensuálním používání definice a tří forem (obchod s dětmi, dětská prostituce a dětská pornografie) tohoto fenoménu v souladu se závazky podle Protokolu z Palerma⁷, definice OSN a jiných mezinárodních závazků⁸.

Indikátor: Vzdělávací publikace, semináře, konference.

Odpovědnost: MŠMT (v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)

Spoluodpovědnost: MV

Termín: prosinec 2010

5. Hlavní cíl: “Usilovat o vytváření bezpečných komunit“

Základním východiskem je zajištění pocitu jistoty, bezpečí a dobré znalosti prostředí, ve kterém se dítě denně pohybuje.

5.1.

Činnost: Mezinárodní seminář v rámci CZ PRES 2009 „Prevence dětských úrazů. Prevence násilí na dětech. Podpora mentálního zdraví dětí“

Indikátor: realizace semináře

Odpovědnost: MZD

Termín: 30.6. 2009

5.2.

Název: Podpora komunitních projektů – „Obec přátelská rodině“ – realizace každoroční soutěže.

Činnost – popis včetně nástrojů: Periodická finanční podpora obcím a nestátním subjektům jako stimulace vytváření prostředí přátelského dětem jak v rodině, tak mimo ni.

Indikátor: Úbytek počtu rodin s problémy v oblasti výchovných kompetencí nebo ohrožených nevhodným prostředím v obcích.

Odpovědnost: MPSV

Termín: Průběžně s jednoletou periodou

5.3.

Název: Zajistit optimální využívání existujících speciálních výsledkových místností (SVM) pro traumatizované oběti a svědky trestné činnosti (zejména děti a ženy).

⁷ Protokol k mezinárodní konvenci proti nadnárodnímu organizovanému zločinu týkající se prevence, postihování a trestání pachatelů obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi doplňujícím konvenci Spojených národů o boji proti mezinárodní organizované trestné činnosti - (Konference OSN, Palermo 2000)

⁸ Např. 2. Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie

Činnost: Připravit a realizovat odborné školení pro specialisty, kteří SVM využívají. Zaměřit se především na psychologické aspekty výslechu dětí, na taktiku takového výslechu (zejména jeho přípravu) a na použití záznamu ze SVM při trestním řízení.

Indikátor: Multioborové vzdělávání, příklady dobré praxe.

Odpovědnost: MV

Termín: III.čtvrtletí 2009

5.4.

Název: Iniciovat a podporovat vznik pilotních programů zaměřených na systematickou práci s dětmi jako svědky domácího násilí.

Činnost: Podpora projektů nevládních neziskových organizací v rámci dotačních programů.

Indikátor: Nabídka programů.

Odpovědnost: MPSV

Spoluodpovědnost: MŠMT, MV

Termín: Průběžně

5.5.

Název: Podporovat a iniciovat systémové a celoplošné zavádění terapeutických a probačních programů pro násilné osoby (pachatele domácího násilí).

Činnost: Podpora terapeutických projektů pro násilné pachatele realizovaných nevládními neziskovými organizacemi v rámci postpenitenciární péče, a jejich návaznosti na programy realizované PMS a VS ČR .

Indikátor: Nabídka programů pro násilné osoby. Částečné snížení recidivy pachatelů – efektivními formami seznamovat pachatele s následky jejich kriminálního jednání.

Odpovědnost: MS (PMS, VS ČR), MZD

Spoluodpovědnost: MV, MPSV

Termín: Průběžně

5.6.

Název: Důsledná implementace Charty práv hospitalizovaných dětí⁹ (průvodce hospitalizovaného dítěte, náležitá informovanost dítěte).

Indikátor: Evaluace praktického naplňování v dětských nemocnicích a odděleních.

Odpovědnost: MZD

Termín: 2009

5.7

Název: Podpora rozvoje a zakládání multidisciplinárních týmů (týmů pro mládež), které sdružují všechny subjekty odpovědné za řešení kriminality mládeže, včetně tématu prevence násilí na dětech.

Odpovědnost: MV

Spoluodpovědnost: MPSV, MS (PMS)

Termín: průběžně

⁹ Charta práv hospitalizovaných dětí byla schválena na I. evropské konferenci o hospitalizovaných dětech v květnu 1998.

6. Hlavní cíl: „Zprostředkovat porozumění právu dětí na ochranu před násilím v celé společnosti s cílem změny jejich postojů“

Základním východiskem je zvýšený výkon práva dětí na ochranu před násilím, respektování zájmu dětí při každodenním politickém rozhodování a uplatňování rovného přístupu k ochraně dětí a dětských obětí násilí.

Tento cíl je taktéž naplňován úkolem číslo: 2.1.

6.1.

Název/Činnost: Prohlubovat a podporovat mezinárodní a regionální spolupráci v oblasti lidských práv, zejména v oblasti respektu a úcty k právům dětí, monitorovat všechny mezinárodní právní závazky týkající se ochrany dětí před jakoukoli formou interpersonálního násilí.

Indikátor: Důsledná implementace práv dětí včetně mezinárodních závazků.

Odpovědnost: Zmocněnec vlády pro lidská práva

Termín: Průběžně

6.2.

Název/Činnost: Budovat společnost přátelskou dětem, jejíž základní charakteristikou je respekt článku 3 Úmluvy o právech dítěte „zájem“ dítěte při každodenní politické praxi. Vypracovat průvodce pro implementaci článku 3 Úmluvy o právech dítěte v běžné praxi politického rozhodování.

Indikátor: Průvodce pro implementaci čl.3.

Odpovědnost: Zmocněnec vlády pro lidská práva

Termín: prosinec 2010

6.3.

Název/Činnost: Realizace národní kampaně STOP násilí na dětech, která navazuje na obdobné kampaně v jiných evropských zemích s cílem zvýšit informovanost a citlivost odborné i laické veřejnosti.

Indikátor: Kampaň STOP násilí na dětech.

Odpovědnost: Ministr pro lidská práva

Termín: V průběhu roku 2009

7. Hlavní cíl: „Koordinace – hlavní princip multioborového přístupu“

7.1.

Název: Navázat komunikaci se subjekty činnými v cestovním ruchu a turistice s cílem konzultace a přípravy pro přijetí Etického kodexu na ochranu dětí před sexuálním vykořisťováním v cestovním ruchu a turistice.

Indikátor: výsledky konzultací

Odpovědnost: MMR

Termín: 30.6. 2010

7.2.

Název: Podpora vzdělávání a informovanosti odborné i laické veřejnosti v oblasti ochrany dětí před všemi formami interpersonálního násilí.

Činnost: Standard pro lůžková zdravotnická zařízení k syCAN.

Indikátor: Vypracovaný manuál.

Odpovědnost: MZD

Termín: 31.12. 2009

7.3.

Název: Vzdělávání odborníků v oblasti justice a aktualizace informací v oblasti práce s mládeží a jejich distribuce.

Činnost: Realizovat programy a semináře pro soudce, justiční čekatele, státní zástupce a zaměstnance PMS, kteří rozhodují ve věcech péče o nezletilé, případně se specializují na práci s mládeží. V rámci systému vzdělávání odborníků justice klást větší důraz na vzdělávání v mimoprávních oborech, zejména psychologii; aktualizovat témata k problematice násilí na dětech (násilí ve všech jeho formách). Možno zařadit semináře zaměřené na prevenci syndromu vyhoření.

Nástroj: Sestavit adekvátní program seminářů a realizovat je (nabídnout v rámci celoživotního vzdělávání u cílové skupiny pracovníků). Poskytovat soudcům a dalším klíčovým pracovníkům soudů i řídicím orgánům nejnovější informace a pokyny, jak interpretovat a aplikovat legislativu v oblasti práv dětí. Jak konkrétně v praxi postupovat a jak spolupracovat s OSPOD.

Indikátory: Zrychlení a zkvalitnění práce justičních osob pracujících s dětmi.

Odpovědnost: MS (Justiční akademie)

Spoluodpovědnost: MPSV

Termín: Průběžně

7.4.

Název: Ustavení Národního a WHO spolupracujícího centra pro prevenci dětských úrazů a násilí na dětech ve fakultní nemocnici Motol (ve spolupráci s 3.lékařskou fakultou UK, ZSF JCU v Českých Budějovicích, fakultní nemocnicí Brno).

Indikátor: Ustavení Národního a WHO spolupracujícího centra.

Odpovědnost: MZD

Termín: 31.12. 2010

7.5.

Název: Vyvíjet aktivity ke zvýšení efektivity ochrany pohřešovaných dětí v ČR.

Činnost: Příprava realizace projektu pátrání po pohřešovaných dětech, jehož cílem je zapojit do pátrání po pohřešovaném dítěti vedle útvarů MV a Policie ČR širokou veřejnost, zejména prostřednictvím médií a mobilních operátorů.

Indikátor: Zavedení nového systému

Odpovědnost: MV

Termín: II. čtvrtletí 2009

7.6.

Název: Přijmout opatření, která umožní ratifikaci 2. opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte proti obchodování s dětmi, dětské pornografii a dětské prostituci.

Indikátor: Opatření, které umožní ratifikaci 2. opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte proti obchodování s dětmi, dětské pornografii a dětské prostituci.

Odpovědnost: MV a MS

Termín: 31.12. 2010

7.7.

Název: Podpora výzkumu v oblasti násilí na dětech.

Indikátory: Výzkumné aktivity zaměřené na pachatele násilí zefektivní nápravné programy; příspěvek k analýze příčin a usnadnění plánování dalších aktivit.

Odpovědnost: Spolupráce MŠMT, MPSV, MZD, MV, MS (IKSP a VS ČR)

Termín: Průběžně

7.8.

Název: Prevence sociální exkluze.

Činnost – popis včetně nástrojů: Rozvíjení moderních metod sociální práce s rodinami ohroženými sociálním vyloučením, podpora ekonomické soběstačnosti těchto rodin – tvorba metodických pokynů pro orgány obcí a krajů k sociální práci s rodinami ohroženými sociálním vyloučením (multidisciplinární přístup, včasná intervence, doprovázení a poradenství).

Indikátor: Snížení počtu dětských obětí násilí v rodinách ohrožených sociálním vyloučením.

Odpovědnost: MPSV

Termín: 31.12. 2009

7.9.

Název: Ustavení expertní pracovní skupiny složené ze zástupců nominovaných jednotlivými ministerstvy, která provede monitoring všech sbíraných dat vztahujících se k násilí na dětech, rizikových faktorech násilí, provede metodiku způsobu sběru, ochrany a využití dat a vypracuje projekt národního monitorovacího centra pro všechny formy interpersonálního násilí.

Indikátor: Návrh národního monitorovacího centra.

Odpovědnost: MZD, MPSV, MŠMT, MV, MS

Termín: 31.12. 2010